

Enhed
Forvaltningsjura

Sagsbehandler
Benedicte Nybye
Ågesen

Koordineret med

Sagsnr.
2019 - 9900

Doknr.
202639

Dato
26-02-2020

Telefonnotat om erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste

1. Baggrund

██████████ fra Svendborg Kommune, tlf. ██████████, har den 23. december 2019 rettet telefonisk henvendelse til Social- og Indenrigsministeriet med følgende forespørgsel:

Svendborg Kommune ønsker at få afklaret, om et kommunalbestyrelsesmedlem, der er gået ned i tid, kan få erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, for den tid, vedkommende ikke længere arbejder.

██████████ har oplyst, at kommunalbestyrelsesmedlemmet er gået ned i tid for at få mere tid til sit kommunalpolitiske arbejde, og at medlemmet mener at kunne dokumentere sit tab ved den lønnedgang, hun har haft som en direkte følge af nedgangen i tid.

2. Retsgrundlag

§ 16, stk. 1 og 5, i lovbekendtgørelse nr. 47 af 15. januar 2019 om kommunernes styrelse er sålydende:

”§ 16. Der ydes et fast vederlag til kommunalbestyrelsens medlemmer. Økonomi- og indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om vederlaget. Vederlaget omfatter medlemmernes

- a) deltagelse i møder i kommunalbestyrelsen og dennes udvalg samt underudvalg,
- b) deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af kommunale hverv, der udføres efter valg af kommunalbestyrelsen, medmindre der på andet grundlag er fastsat bestemmelse om særskilt vederlæggelse,
- c) deltagelse i kurser m.v., der af kommunalbestyrelsen eller af økonomiudvalget efter bemyndigelse fra kommunalbestyrelsen anses for at have betydning for varetagelsen af de under litra a og b nævnte hverv,
- d) deltagelse i seminarer, jf. § 9 a,
- e) deltagelse i revisionens forelæggelse af beretninger, jf. § 42 c,
- f) varetagelse af andre nærmere angivne kommunale hverv efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg og
- g) udførelse af andre aktiviteter i forbindelse med de under litra a-f nævnte møder m.v.

Stk. 2-4. [...]

Stk. 5. Et medlem kan vælge at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste. I så fald reduceres det faste vederlag. Valget foretages med virkning for et regnskabsår ad gangen. Erstatning ydes for deltagelse i de i stk. 1, litra a-e, nævnte møder m.v. Herudover kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde erstatning til et medlem

for udførelse af de i stk. 1, litra f, nævnte aktiviteter. Erstatningen kan pr. dag højst udgøre det femdobbelte af det diætbløb, som af økonomi- og indenrigsministeren er fastsat for møder af ikke over 4 timers varighed, jf. § 16 a, stk. 2. Økonomi- og indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om ydelse af erstatningen, herunder om reduktion af det faste vederlag.

Stk. 6-12. [...]

Endvidere fremgår følgende af § 5, i bekendtgørelse nr. 1769 af 27. december 2018 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv:

”§ 5. Et medlem af kommunalbestyrelsen kan vælge at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i § 16, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse. [...]

Stk. 2. Erstatningen for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste kan pr. dag højst udgøre det femdobbelte af diætsatsen i § 4, stk. 2, 1. pkt. Kommunalbestyrelsen afgør, om erstatningskravet kan anses for dokumenteret.”

Følgende fremgår af de specielle bemærkninger til kommunestyrelseslovens § 16, stk. 5, jf. lov nr. 380 af 14. juni 1995 (FT 1994/95, A, 2086):

”Efter den gældende bestemmelse i § 16 a, stk. 3, kan et medlem vælge i stedet for det faste vederlag at modtage erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for deltagelse i møder i forbindelse med kommunale hverv, der udføres efter valg af kommunalbestyrelsen, samt for deltagelse i kurser, hvor udgifterne afholdes af kommunen. Erstatningen ydes for det dokumenterede tab af indtægt, som opstår ved deltagelsen i mødet m.v. [Fremhævet her.]

Adgangen til at vælge erstatning for tabt arbejdsfortjeneste foreslås videreført, jf. 4. pkt., således at et medlem i de i stk. 1, litra a-d, anførte situationer har ret til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste mod at give afkald på en del af vederlaget efter stk. 1.”

Følgende fremgår af afsnit 2.1.3.2. i vejledning nr. 9017 af 7. januar 2019 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv:

”Erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste forudsætter, at der er lidt et tab i forbindelse med varetagelsen af et kommunalt hverv.

[...]

Da det er det tab, der faktisk lides i forbindelse med deltagelse i møder m.v., der skal erstattes, kan der som udgangspunkt ikke ydes erstatning ud over den tid, der medgår til selve mødet m.v. og befordring frem og tilbage. Kun hvis indholdet eller karakteren af vedkommendes arbejde gør, at kommunalbestyrelsesmedlemmet lider tab derudover, kan dette tab erstattes. Kommunalbestyrelsen må i givet fald tage stilling til, hvorvidt arbejdsforholdet har en sådan karakter, at der kan dokumenteres indtægtstab for en hel arbejdsdag eller et vist antal timer, uanset at varetagelsen af det kommunale hverv ikke har haft en tilsvarende tidsmæssig udtrækning.

Ministeriet har udtalt, at retten til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og det maksimale erstatningsbeløb efter lovens § 16, stk. 5, knytter sig til mødeaktiviteten på den dag, hvor mødet afholdes. Selv om et kommunalbestyrelsesmedlem måtte kunne dokumentere, at den pågældende har haft et (større) tab baseret på flere dages fravær fra arbejdet grundet deltagelse i et erstatningsberettigende møde, kan kommunalbestyrelsen således højst udbetale det maksimale erstatningsbeløb for deltagelsen i dette møde, medmindre mødet strækker sig ud over én dag.

Der er ikke efter loven eller bekendtgørelsen noget krav om, at det pågældende kommunalbestyrelsesmedlem skal søge at begrænse sit tab ved så vidt muligt at få omlagt sin arbejdstid, og der består ikke nogen adgang for kommunalbestyrelsen til at stille krav herom. Det vil formentlig være vanskeligt at påvise et tab, såfremt et kommunalbestyrelsesmedlem vælger at bruge f.eks. opsparert flexetid til at varetage det kommunale hverv, eller hvis hvervet varetages uden for almindelig arbejdstid.

Det er kommunalbestyrelsen, der afgør, om tabet kan anses for dokumenteret.

For lønmodtagerens vedkommende vil en skriftlig erklæring fra vedkommendes arbejdsgiver normalt være tilstrækkelig dokumentation. Heri bør indgå oplysninger om fraværets omfang og den som følge deraf mistede lønindtægt. Lønmodtageren skal derudover kunne sandsynliggøre, at fraværet er knyttet op på en konkret mødeaktivitet og evt. befordring frem og tilbage.”

3. Overvejelser

Det følger af retsgrundlaget, at ordningen med erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste forudsætter, at der er lidt et tab i forbindelse med varetagelsen af et kommunalt hverv. Man kan således få erstatning for det faktiske tab, som opstår ved deltagelsen i møder mv., hvis man har fravær fra sit arbejde i forbindelse med varetagelsen af ens kommunale hverv.

Det følger således af retsgrundlaget, at retten til erstatning knytter sig til den konkrete mødeaktivitet mv. (§ 16, stk. 1, litra a-e). Herudover kan retten til erstatning, såfremt kommunalbestyrelsen beslutter det, omfatte varetagelse af andre nærmere angivne kommunale hverv efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg (§ 16, stk. 1, litra f). Retten til erstatning kan imidlertid ikke omfatte f.eks. mødeforberejdelse (§ 16, stk. 1, litra g).

Som det følger af vejledningen, vil det være vanskeligt at påvise et tab, såfremt et kommunalbestyrelsesmedlem vælger at bruge f.eks. opsparert flexetid til at varetage det kommunale hverv, eller hvis hvervet varetages uden for almindelig arbejdstid.

På samme måde må det anses for vanskeligt at påvise et tab i forbindelse med en konkret mødeaktivitet i det tilfælde, at et kommunalbestyrelsesmedlem er gået ned i tid på sit almindelige arbejde, og mødet ligger uden for ens ellers almindelige arbejdstid. Der kan ikke anses at være hjemmel til at yde en generel erstatning for mistet indtjening på grund af arbejdstidsnedgang, eftersom erstatning skal knytte sig til et tab forbundet med konkret mødeaktivitet mv.

Det er kommunalbestyrelsen, der afgør, om et angivet tab kan anses for dokumenteret i overensstemmelse med de anførte regler.

4. Indstilling

Det indstilles, at følgende meddeles Svendborg Kommune:

- Ordningen med erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste forudsætter, at der er lidt et tab i forbindelse med varetagelsen af de i KSL § 16, stk. 1, litra a – e og evt. f, angivne møder m.v. i forbindelse med et kommunalt hverv.
- Kommunalbestyrelsesmedlemmet skal kunne dokumentere, at der har været et tab, og vil herunder skulle kunne sandsynliggøre, at fraværet fra arbejdet er forårsaget af en konkret mødeaktivitet i det kommunale hverv, for at den pågældende kan få erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste.

- Det er ministeriets vurdering, at det vil være vanskeligt at påvise et tab for en konkret mødeaktivitet, hvis mødet ligger uden for ens arbejdstid, uanset om det er tale om et fuldtidsarbejde eller deltidsarbejde.
- Det er endvidere ministeriets opfattelse, at der ikke er hjemmel til at yde en generel erstatning for mistet indtjening på grund af arbejdstidsnedgang, eftersom erstatning skal knytte sig til et tab forbundet med konkret mødeaktivitet mv., jf. § 16, stk. 1, litra a-e og evt. f, i lov om kommunernes styrelse.
- Det er kommunalbestyrelsen, der afgør, om tabet kan anses for dokumenteret i overensstemmelse med de anførte regler.